

Leki generyczne w procedurach rejestracyjnych

WALDEMAR ZIELIŃSKI
AWAFARM s.c.

Kategorie produktów leczniczych

- **Leki posiadające pełną dokumentację**
  1. Własne badania (leki oryginalne, referencyjne)
  2. Bibliografia (wniosek literaturowy)
  3. Dane mieszane

- **Odpowiedniki - generyki (wnioski skrócone)**

Years

Cost £M

11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

500
400
300
200
100

1 medicine to market

**Marketing
Authorisation**

Phase IV

Phase III

Phase II

Phase I

20 into man

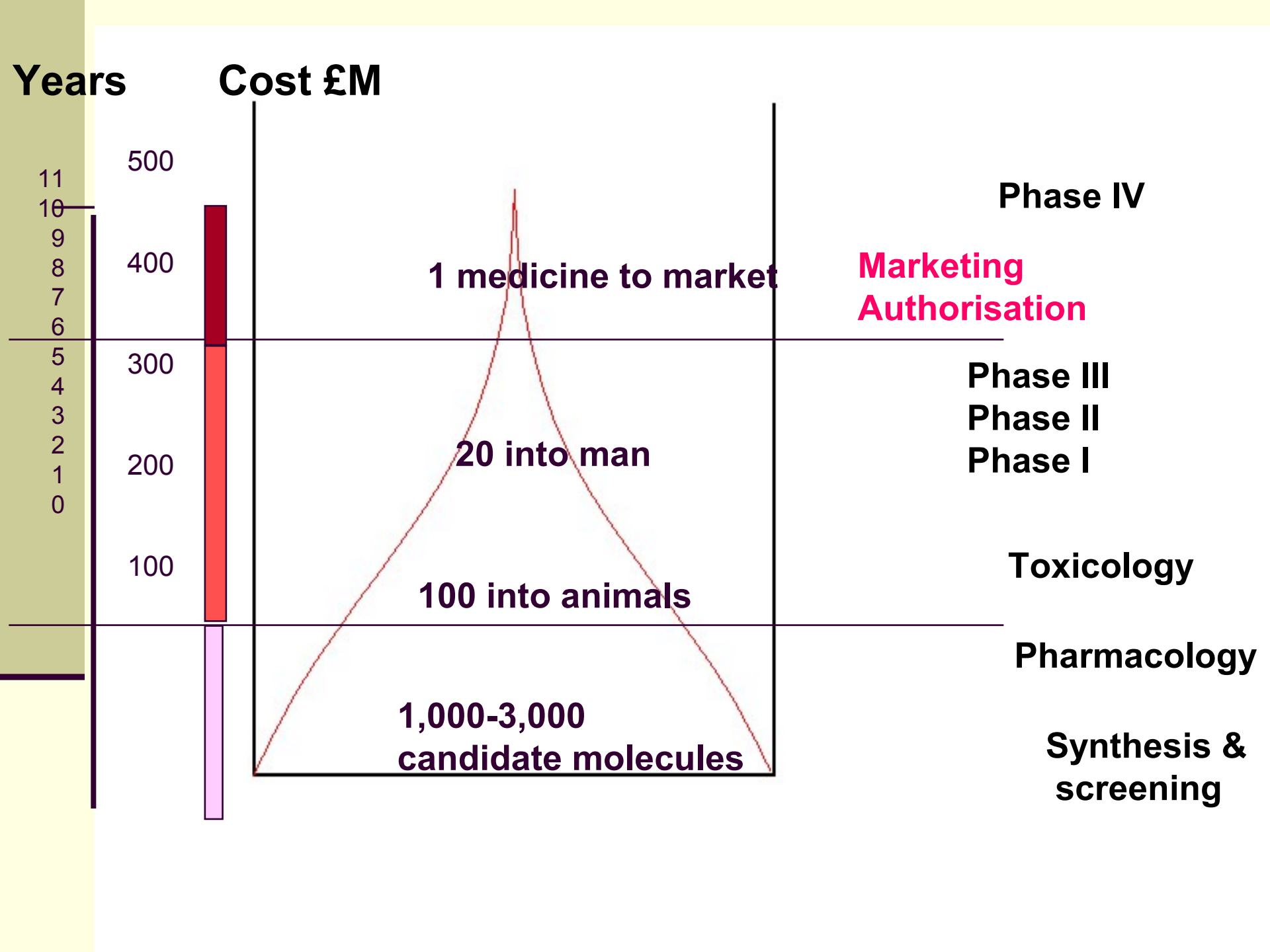
Toxicology

100 into animals

Pharmacology

**1,000-3,000
candidate molecules**

**Synthesis &
screening**

Wnioski skrócone

- 1) **Wniosek dotyczący odpowiednika produktu oryginalnego zawiera wyniki badań:**
  - a) **fizyko-chemicznych, biologicznych i mikrobiologicznych**

Wyników badań farmakologiczno- toksykologicznych i klinicznych (poza równoważnością biologiczną) nie przedstawia się.

Odpowiednikiem referencyjnego produktu leczniczego jest produkt leczniczy posiadający

- **taki sam skład jakościowy i ilościowy substancji czynnych,**
- **taką samą postać farmaceutyczną, jak referencyjny produkt leczniczy,**
- **biorównoważność wobec referencyjnego produktu leczniczego potwierdzoną odpowiednimi badaniami biodostępności.**

- **Sole, estry, etery, izomery, mieszaniny izomerów, kompleksy lub pochodne dopuszczonej do obrotu substancji czynnej uważa się za taką samą substancję czynną, jeżeli nie różnią się one w sposób znaczący od substancji czynnej swoimi właściwościami w odniesieniu do bezpieczeństwa lub skuteczności. W takich przypadkach podmiot odpowiedzialny dołącza dokumentację potwierdzającą bezpieczeństwo lub skuteczność soli, estrów, eterów, izomerów, mieszanin izomerów, kompleksów lub pochodnych dopuszczonej do obrotu substancji czynnej.**

Różne postacie farmaceutyczne doustne o natychmiastowym uwalnianiu uważa się za tę samą postać farmaceutyczną.

Nie wymaga się przeprowadzenia badań biodostępności, jeżeli podmiot odpowiedzialny wykaże, że odpowiednik referencyjnego produktu leczniczego spełnia kryteria określone w wytycznych Unii Europejskiej.

~~Do czasu upływu praw z patentu na terytorium RP dla wskazań leczniczych lub postaci farmaceutycznych podmiot odpowiedzialny, który składa wniosek o udzielenie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu odpowiednika referencyjnego produktu leczniczego, nie jest obowiązany do przedstawienia w ChPL tego produktu części ChPL referencyjnego produktu leczniczego, odnoszących się do wskazań leczniczych lub postaci, które będą objęte ochroną patentową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniu wprowadzenia do obrotu odpowiednika referencyjnego produktu leczniczego.~~

Polskie Prawo Farmaceutyczne

Art. 15.1

Niezależnie od ochrony wynikającej z przepisów ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.11)) podmiot odpowiedzialny nie jest obowiązany do przedstawienia wyników badań nieklinicznych lub klinicznych, jeżeli wykaże, że:

1) produkt leczniczy jest odpowiednikiem referencyjnego produktu leczniczego, który został dopuszczony do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, i podmiot odpowiedzialny posiadający pozwolenie na dopuszczenie do obrotu referencyjnego produktu leczniczego wyraził zgodę na wykorzystanie do oceny wniosku o dopuszczenie do obrotu tego odpowiednika wyników badań nieklinicznych i klinicznych zawartych w dokumentacji referencyjnego produktu leczniczego, albo

2) produkt leczniczy jest odpowiednikiem referencyjnego produktu leczniczego, który jest lub był dopuszczony do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a od dnia wydania pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu referencyjnego produktu leczniczego w którymkolwiek z tych państw do dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do obrotu odpowiednika referencyjnego produktu leczniczego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej upłynął okres co najmniej **8 lat (wyłącznie danych)**.

2. Niezależnie od wydanego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu odpowiednik referencyjnego produktu leczniczego nie może zostać wprowadzony do obrotu przez podmiot odpowiedzialny przed upływem **10 lat** od dnia wydania pierwszego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu referencyjnego produktu leczniczego w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym **(wyłącznieść rynkowa)**.

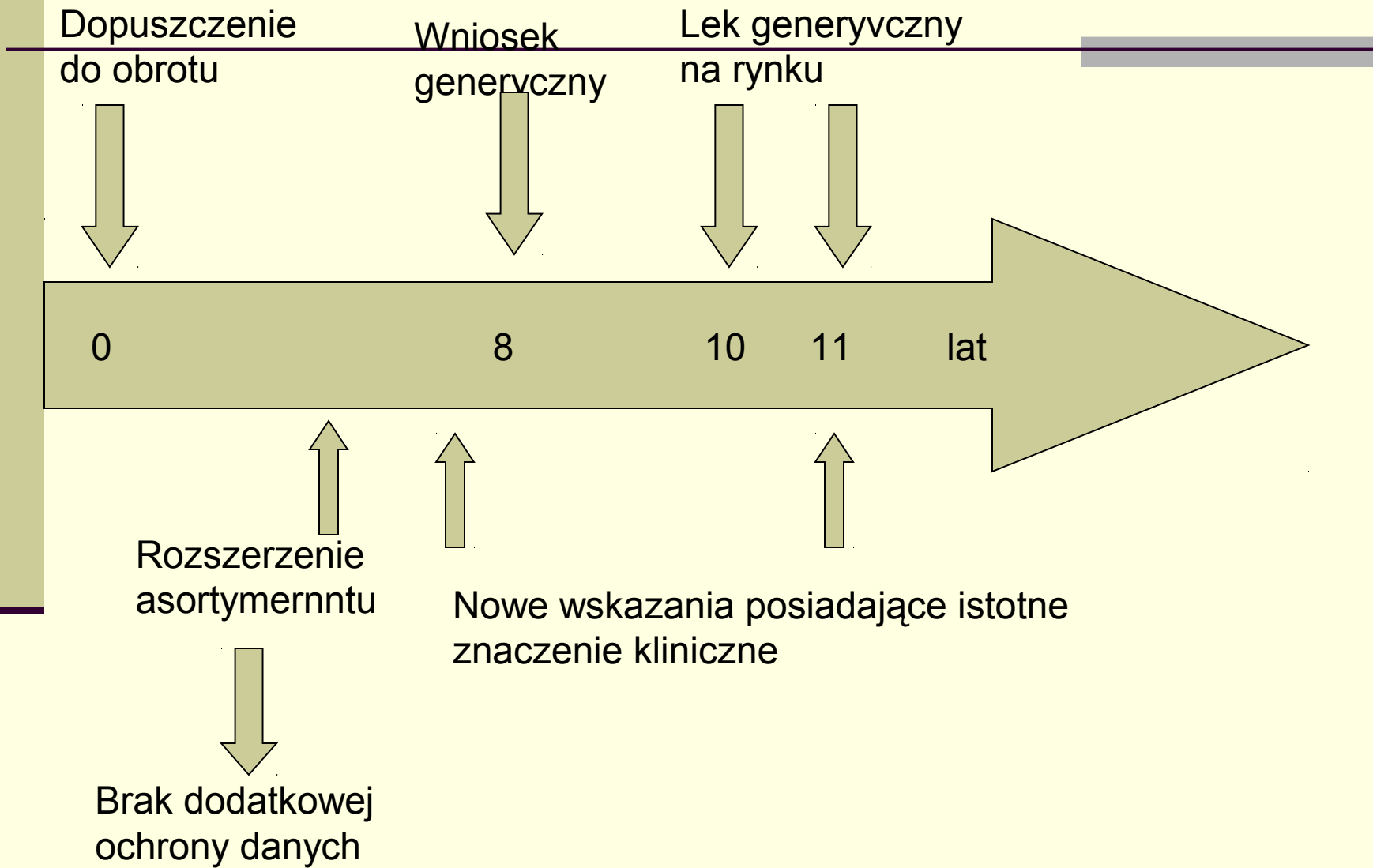
- **3. W przypadku gdy w okresie 8 lat od dnia wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu referencyjnego produktu leczniczego, o którym mowa w ust. 1, zostanie wydana decyzja o dodaniu nowego wskazania lub wskazań, które w ocenie Prezesa Urzędu przeprowadzonej przed wydaniem tej decyzji, stanowią znaczące korzyści kliniczne, okres 10 lat, o którym mowa w ust. 2, ulega wydłużeniu na okres nieprzekraczający 12 miesięcy. Termin przedłużenia dziesięcioletniego okresu, o którym mowa w ust. 2, określa decyzja wydana na podstawie art. 31.**

Reguła 8+2+1

- **8 lat wyłączności danych – niedozwolone składanie wniosku od puszczenie do obrotu generyków**
- **10 lat ochrony rynkowej**
- **1 rok ochrony dla nowych wskazań**
- **Zasada dotyczy wniosków złożonych po 1.11.2005.**

Wyłączność danych

**PRODUKT REFERENCYJNY (PR) i EUROPEJSKI
PRODUKT REFERENCYJNY (EPR)**

- 4. Jeżeli referencyjny produkt leczniczy **nie jest lub nie był dopuszczony do obrotu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podmiot odpowiedzialny wskazuje we wniosku państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym referencyjny produkt leczniczy jest lub był dopuszczony do obrotu. Prezes Urzędu zwraca się do odpowiedniego organu tego państwa o potwierdzenie, że referencyjny produkt leczniczy jest lub był dopuszczony do obrotu w tym państwie, i o przekazanie informacji co najmniej o pełnym składzie jakościowym i ilościowym tego produktu oraz, jeżeli jest to niezbędne, stosownej dokumentacji, umożliwiającej wydanie decyzji w sprawie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu odpowiednika referencyjnego produktu leczniczego.

Europejski Produkt Referencyjny

- **Wycofania „strategiczne” leków oryginalnych**
- **Inicjatywa krajów CADREAC oraz PERF**
  - **10 nowych państw**
  - **Wielu leków referencyjnych brak na rynkach**
  - **Obecność leków generycznych byłaby niezgodna z prawem UE**

- Coloskowia UE
- Przyznajacy w 2007
- Przeobrażony standard

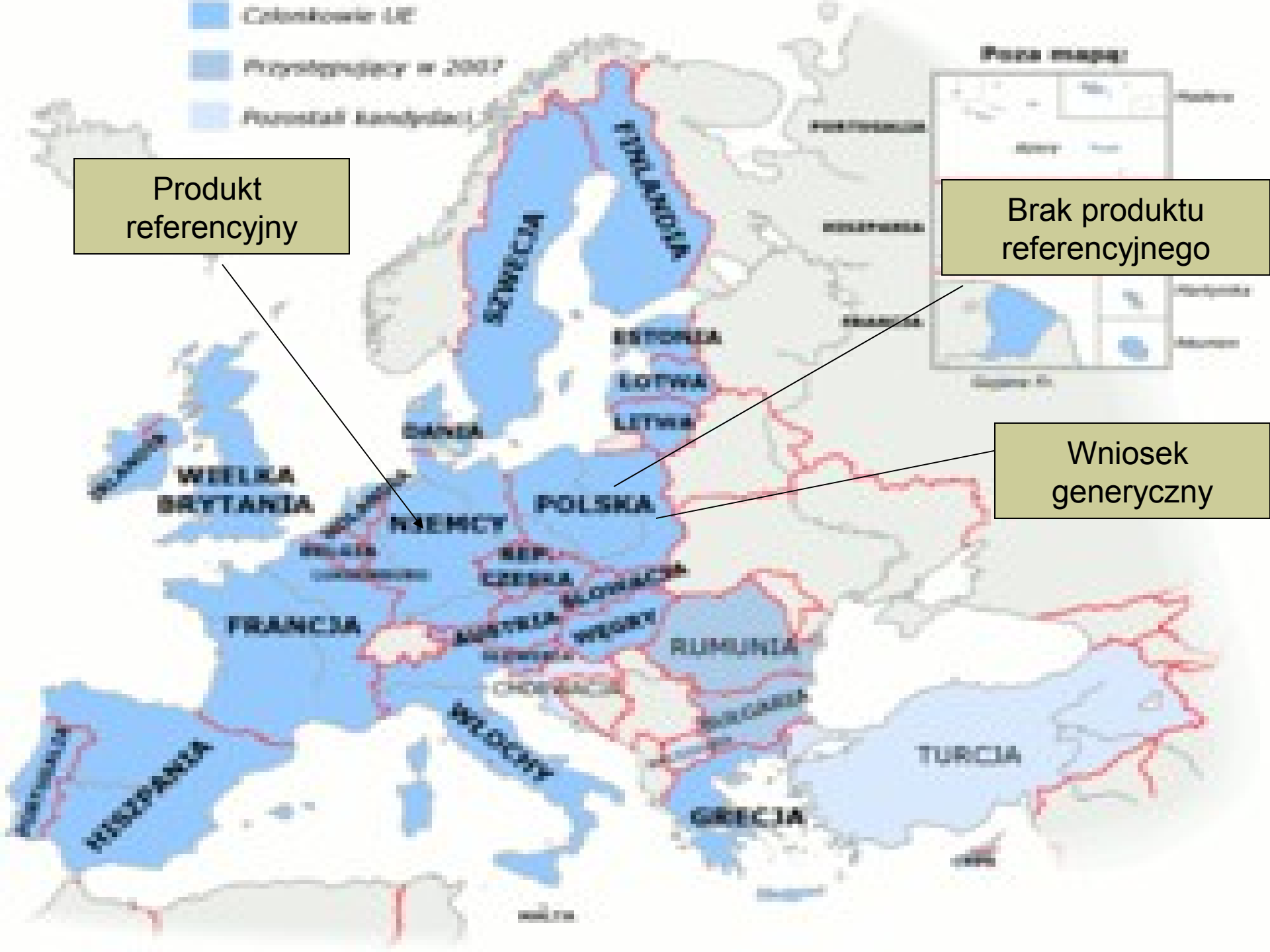
Para mapy:

Produkt referencyjny

Brak produktu referencyjnego

Wniosek generyczny

-
- **Produktem Referencyjnym** jest produkt leczniczy, który jest lub był dopuszczony do obrotu w Polsce zgodnie z polskim prawem i do którego odwołuje się wniosek o dopuszczenie do obrotu produktu generycznego
  - **Europejskim Produktem Referencyjnym** jest referencyjny produkt leczniczy, który jest lub był dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim (poza Polską)

Lek generyczny w nowym prawie farmaceutycznym UE

Definicja leku generycznego

**Okres wyłączności
8+2+1**

Europejski Produkt Referencyjny

Poprawka Bolara

**8 lat
wyłączności danych**

**1 dodatkowy
rok wyłączności dla
nowych wskazań**

**2 lata wyłączności
rynkowej**

**Produkt referencyjny
dopuszczony w
dowolnym kraju UE**

Dotyczy produktów referencyjnych wprowadzonych do obrotu po wejściu zmian prawa w życie

**Lek generyczny w nowym
prawie farmaceutycznym UE
cd.**

**Produkt
biopodobny**

**Możliwe usunięcie z ChPL
wskazań i postaci
chronionych patenetem??**

**Nie ma wyłączności
danych dla
„line extension”**

**Dodatkowa moc, postać,
droga podania, opakowania,
zmiany włączane do
pierwotnie wydanego
pozwolenia**

Dane wymagane dla odpowiedników

- **Podstawy prawne**
- **Dokumentacja chemiczno-farmaceutyczna**
- **ChPL, ulotka**
  - **Te same podstawowe dane kliniczne jakie posiada lek referencyjny**
  - **Wskazania chronione patentami**
- **Badanie biorównoważności**
- **Inne badania (rozszerzenie asortymentu, tolerancja miejscowa)**

PRZYCZYNY RÓŻNORODNOŚCI LEKÓW ODTWÓRCZYCH

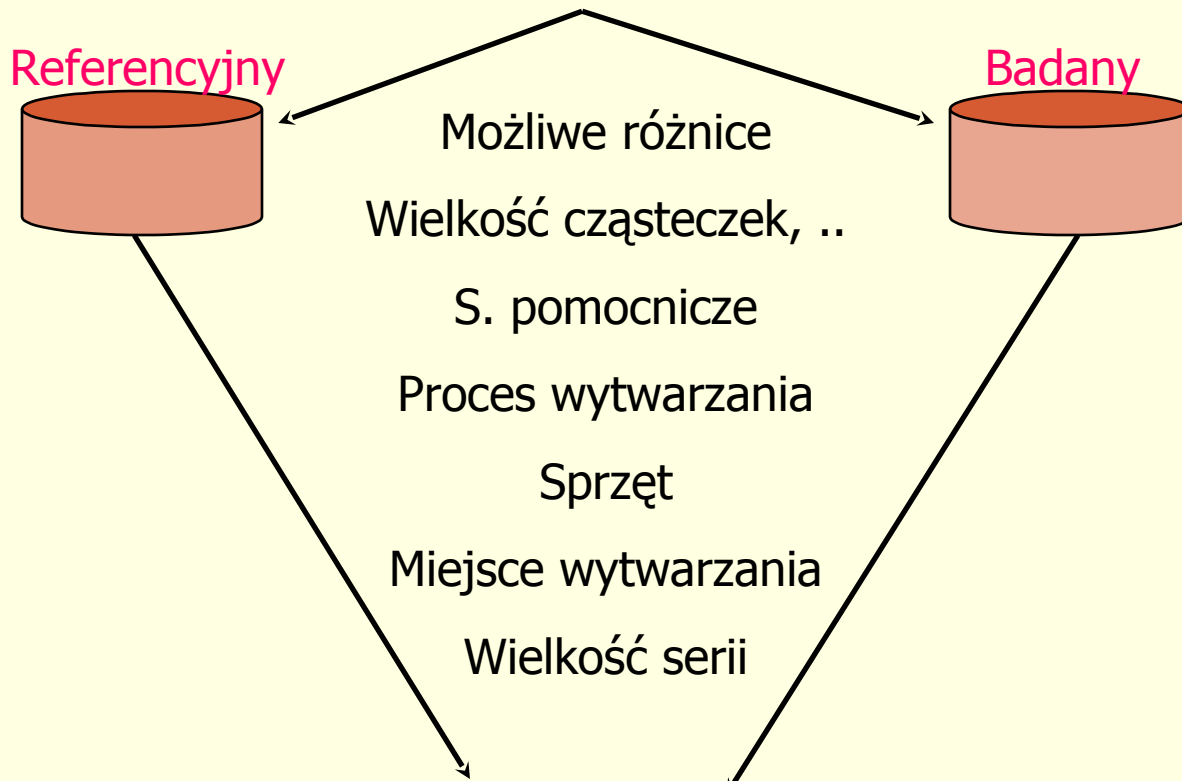

- **Właściwości fizykochemiczne substancji czynnej**
  - Wpływ miejsca wytwarzania
  - Wielkość cząstek (mikronizacja)
  - Postać s. czynnej (bezpostaciowa, krystaliczna, stopień uwodnienia)
- **Formulacja leku**
  - Substancje pomocnicze
  - Stosunek s. czynnej do substancji pomocniczych
- **Proces wytwarzania**
  - Granulacja
  - Kompresja
  - Sekwencja i czas mieszania

Biorównoważność: produkty o niezmodyfikowanym uwalnianiu

Równoważniki farmaceutyczne

**Udowodniona biorównoważność
= terapeutyczna równoważność
Podobny profil uwalniania in vitro**

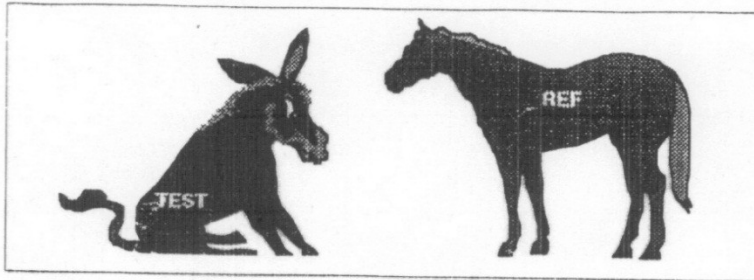

Fig. 1: Not Bioequivalent

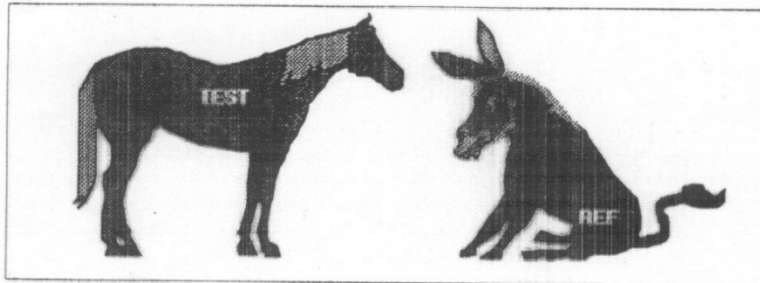

Fig. 2: Not Bioequivalent

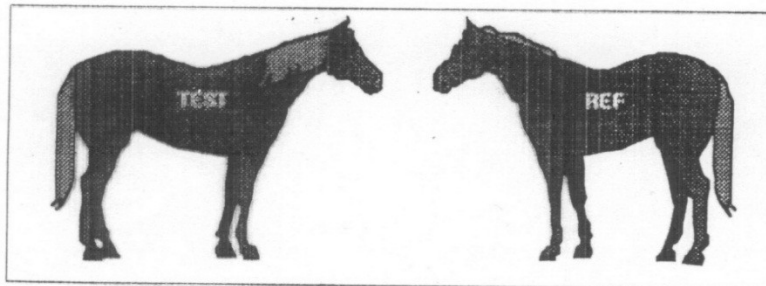

Fig. 3: Bioequivalent

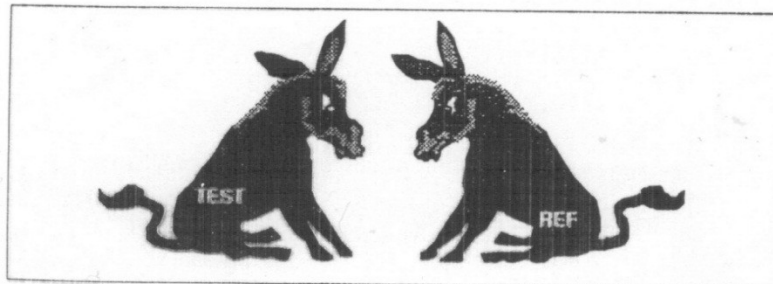
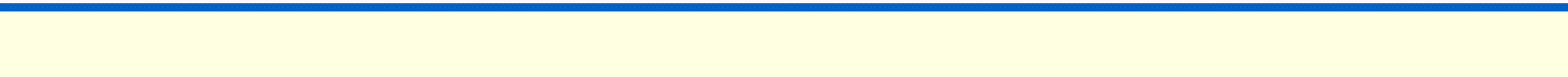
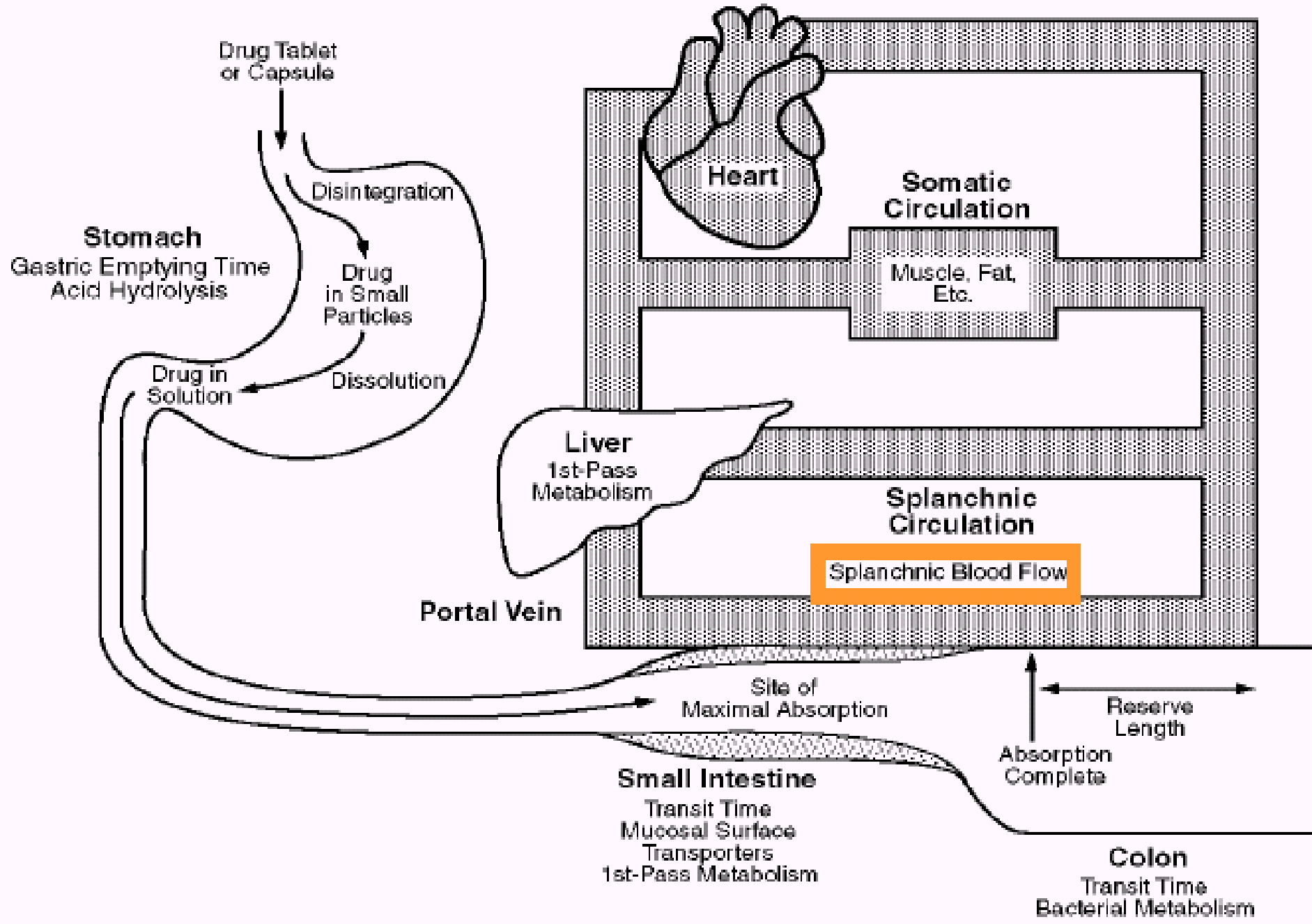
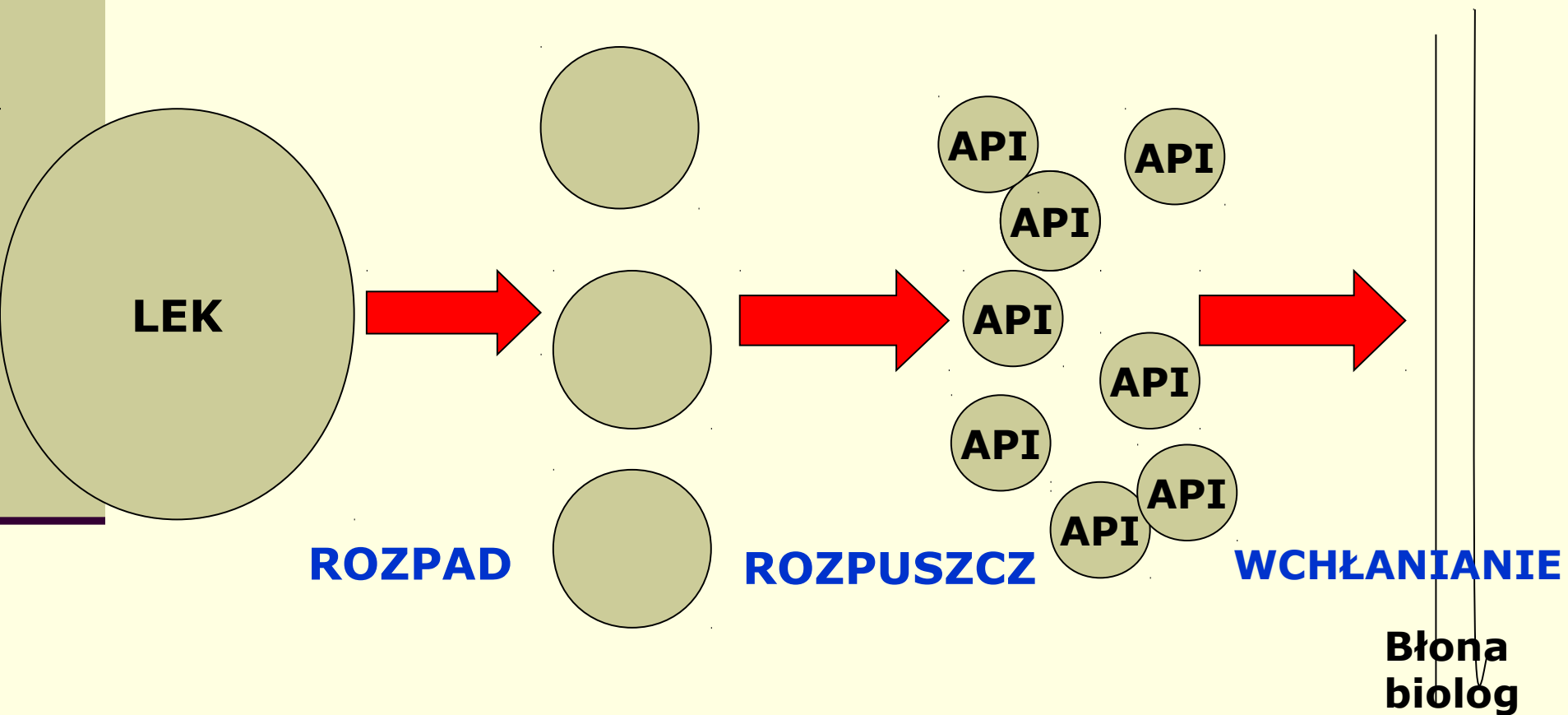

Fig. 4: Bioequivalent?

BIODOSTĘPNOŚĆ

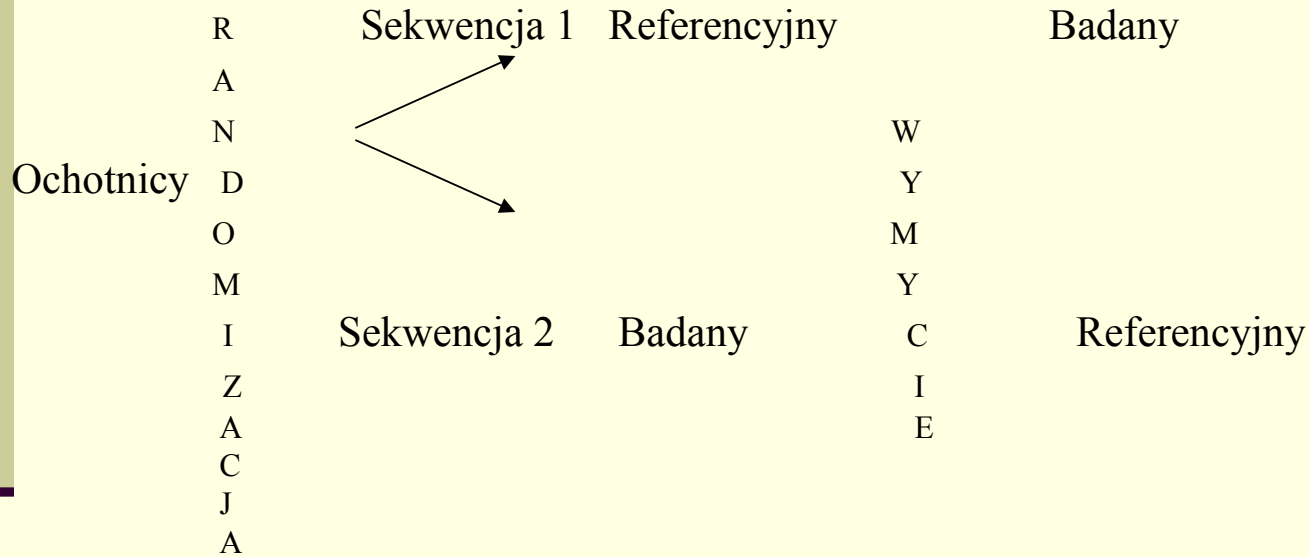
Równoważność biologiczna leków

Dwa produkty lecznicze są równoważne biologicznie, jeśli są równoważnikami farmaceutycznymi lub zamiennikami farmaceutycznymi i ich dostępność biologiczna po podaniu tej samej dawki molowej jest podobna w takim stopniu, że ich działanie, zarówno w odniesieniu do skuteczności jak i bezpieczeństwa działania, będzie zasadniczo podobne.

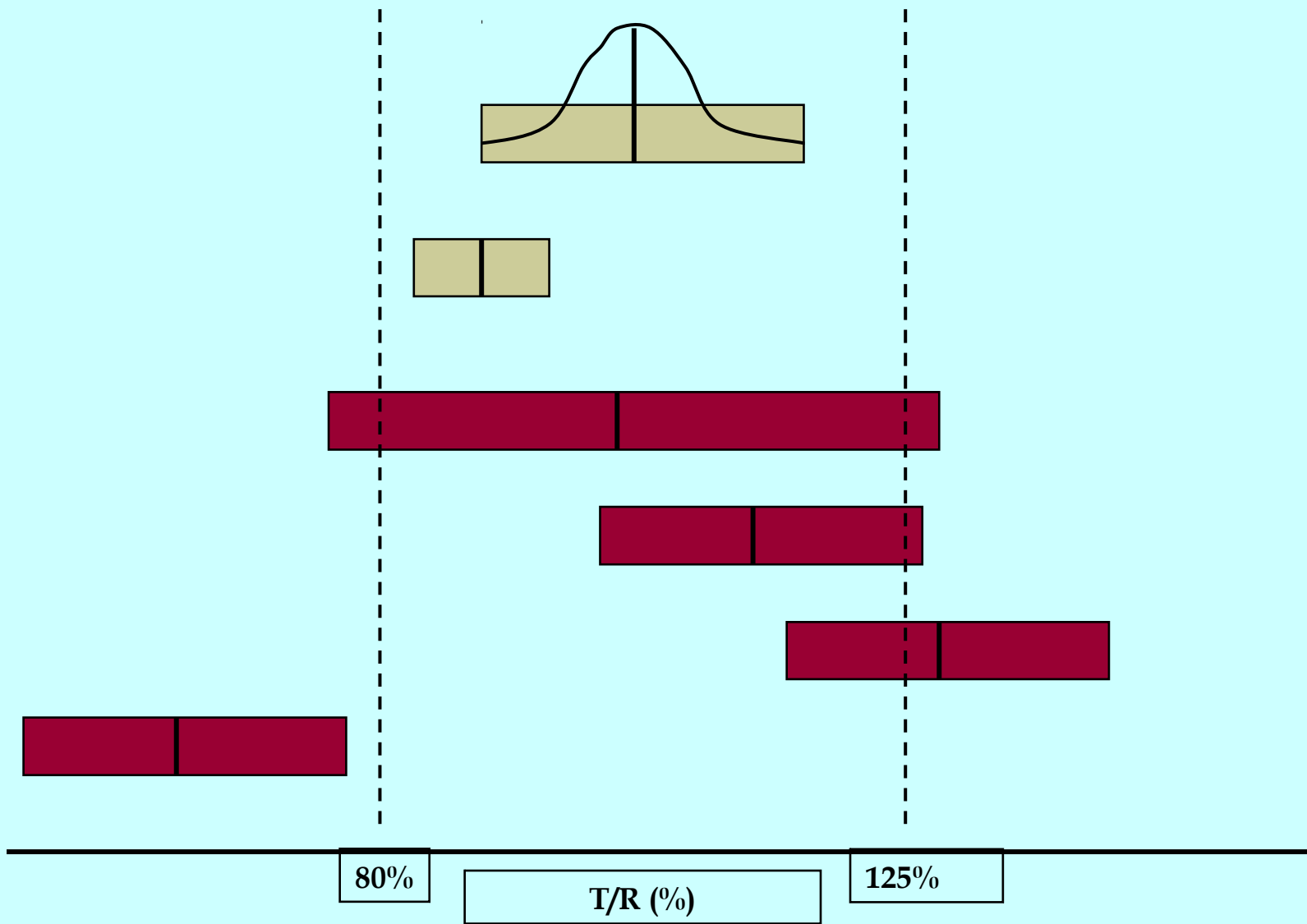
Badanie równoważności biologicznej jest to badanie kliniczne z nieklinicznymi punktami końcowymi

Podanie

I _____ II

Badania równoważności biologicznej w układzie podwójnie skrzyżowanym
(Chow.S., Liu J.; *Design and analysis of bioavailability and bioequivalence studies*. Ed. Marcel Dekker, New York, (1992).

Procedury dopuszczania do obrotu produktów leczniczych w UE

■ **Procedura scentralizowana**

Wniosek składany bezpośrednio do Europejskiej Agencji Leków (EMA), pozwolenie wydawane przez Komisję Europejską na drodze decyzji obowiązującej w całej UE

■ **Procedura wzajemnego uznawania/zdecentralizowana**

Wniosek składany do wybranego przez wnioskodawcę Państwa Członkowskiego, wydanie pozwolenia oparte na wzajemnym uznaniu pozwolenia wydanego na poziomie narodowym

MRP i DP

KATEGORIE PRODUKTÓW

- leki nie podlegające procedurze scentralizowanej
- leki generyczne (odpowiedniki)
- leki oryginalne
- ugruntowane zastosowanie medyczne (WEU)
- zmiany porejestracyjne

■ **Aneks**

Procedura scentralizowana jest obowiązkowa dla następujących kategorii produktów leczniczych:

I. Produkty biotechnologiczne otrzymane za pomocą:

- **Technologii rekombinacji DNA**
- **Kontrolowanej ekspresji genów kodujących białka w komórkach eukariotycznych i prokariotycznych**
- **Metod wykorzystujących przeciwciała monoklonalne**

II. *Biosimilar* - leki biopodobne

Przykłady:

- Produkty do terapii genowej
- ~~Szczepionki otrzymane za pomocą szczepów uzyskanych w wyniku rekombinacji DNA~~
- Produkty dla których na dowolnym etapie wytwarzania zastosowano przeciwciała monoklonalne
- Produkty do terapii komórkowej

II. Produkty weterynaryjne

- **Stymulatory wzrostu zwierząt w weterynarii**

III. Terapie zaawansowane

IV. Produkty zawierające nowe substancje czynne przeznaczone do leczenia

- **chorób nowotworowych**
- **AIDS**
- **Cukrzycy**
- **chorób neurodegeneracyjnych**
- **chorób autoimmunologicznych i innych chorób immunologicznych**
- **chorób wirusowych**

IV. Leki sieroce

Leki generyczne

Generyczny produkt leczniczy referencyjnego produktu leczniczego dopuszczonego przez Wspólnotę może być dopuszczony przez właściwe władze Państw Członkowskich zgodnie z dyrektywą 2001/83/WE i dyrektywą 2001/82/WE zgodnie z następującymi warunkami:

- a) wniosek o pozwolenie jest złożony zgodnie z art. 10 dyrektywy 2001/83/WE lub art. 13 dyrektywy 2001/82/WE;
- b) charakterystyka produktu jest pod wszystkimi odpowiednimi względami zgodna z charakterystyką produktu leczniczego dopuszczonego przez Wspólnotę z wyjątkiem tych części charakterystyki produktu odnoszących się do wskazań lub form dawkowania, które były chronione prawem z patentu w czasie, kiedy lek generyczny był wprowadzany do obrotu; oraz

c) generyczny produkt leczniczy jest dopuszczony pod tą samą nazwą we wszystkich Państwach Członkowskich, w których został złożony wniosek.

Wnioski dotyczące generycznych produktów leczniczych w stosunku do produktów referencyjnych dopuszczonych w procedurze scentralizowanej mogą być składane w procedurze:

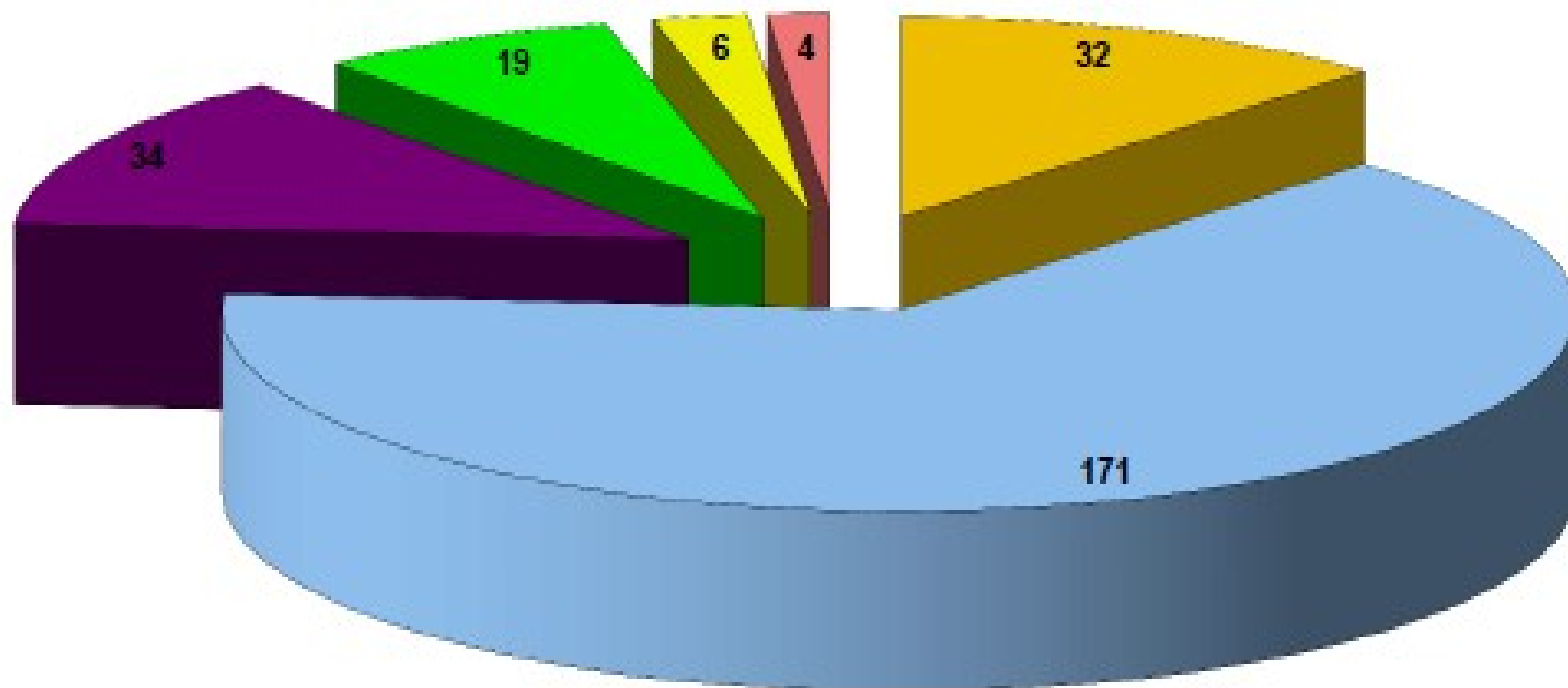
- scentralizowanej
- narodowej
- wzajemnego uznawania
- zdecentralizowanej

- **Leki biopodobne (*biosimilar*)**
- Otrzymane za pomocą jednej z metod wymienionych w Aneksie muszą być dopuszczane do obrotu w procedurze scentralizowanej

MRP/DCP New applications 1st January to 31st December 2012

FINALISED Procedures - MRP per legal basis

Total: 266 MRP (regarding 517 products)

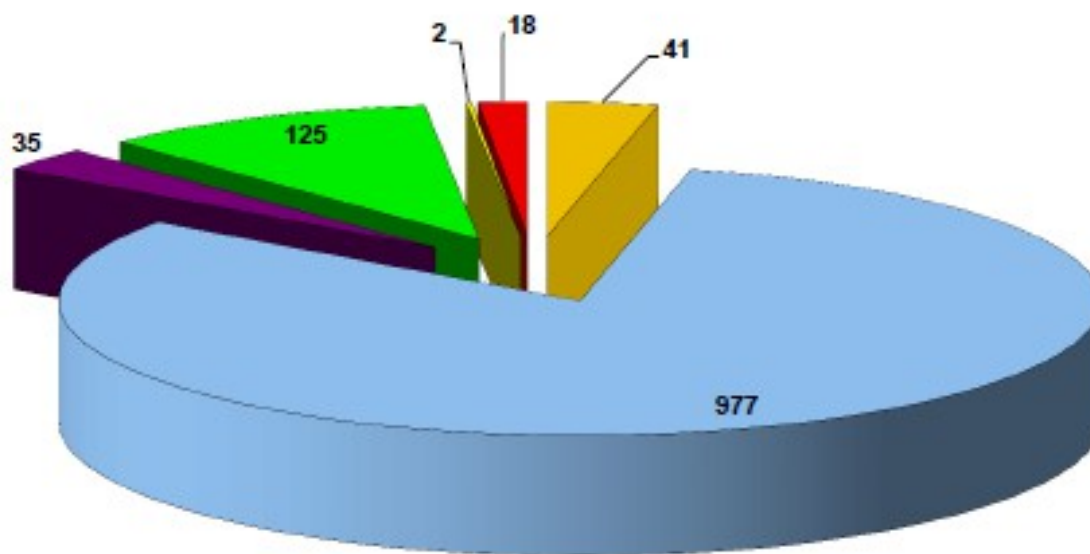

MRP/DCP New applications 1st January to 31st December 2012

FINALISED Procedures - DCP per legal basis

Total: 1198 DCP (regarding 2354 products)

■ Full dossier   ■ Generic   ■ Well established use   ■ Hybrid   ■ Informed consent   ■ Fixed combination

MRP/DCP New applications 1st January to 31st December 2012

FINALISED Procedures – MRP/DCP per RMS

